

Жыве Беларусь!

Народная Газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№236 (749) 3 снежня 1993 г. Пятніца. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Тыраж 500023 экз. Кошт у розніцу — 25 руб.

ФАКС

Вкратце

6 декабря в Минском информационно-культурном центре отдел внешних связей Международного валютного фонда проводит встречу с целью улучшения взаимопонимания между Беларусью и МВФ.

Во встрече примут участие представители государственных и коммерческих структур, средств массовой информации, а также политических партий и движений республики.

❑

Состоялась встреча председателя Государственного комитета по внешним экономическим связям Владимира Радкевича с Чрезвычайным и Полномочным Послом Республики Болгария в Беларуси Марко Ганчевым.

В ходе диалога обсуждались пути взаимовыгодного сотрудничества между двумя государствами в самых различных сферах экономики.

❑

К 19 августа 1991 года члены ГКЧП считали, что экс-президент СССР Михаил Горбачев, находившийся в то время на своей даче в Форосе в Крыму, одобряет их действия.

Об этом заявил вчера на проходящем в Москве процессе по делу ГКЧП бывший руководитель КГБ Владимир Крючков.

❑

По сообщению пресс-службы МИД Эстонии, на закончившейся в Риме встрече министров иностранных дел стран СБСЕ принят документ, в котором, кроме прочего, подчеркивается необходимость ускорить вывод российских войск из Латвии и Эстонии.

В документ также включено требование к России представить точный график вывода.

❑

Вчера в Молдове завершился переход на новую национальную валюту — молдавский лей.

С 18.00 часов по местному времени он становится единственным законным платежным средством на территории республики.

❑

Ни одного уголовного дела по октябрьским событиям в Москве в военные суды до сих пор не поступило.

Об этом заявил заместитель министра юстиции, начальник управления военных судов России генерал-полковник Анатолий Муранов.

❑

Центризбирком "оставил без удовлетворения" обращение председателя правительственной комиссии по проведению всенародного голосования по проекту Конституции, первого вице-премьера России Владимира Шумейко.

Автор обращения поставил перед Центризбиркомом вопрос о снятии с регистрации Компартии Геннадия Зюганова и Демократической партии России Николая Травкина за их агитацию против проекта Конституции.

❑

Абхазские формирования предприняли попытку прорваться к грузинским селам, находящимся на востоке Гульрипшского района Абхазии.

Эти попытки, по данным из Тбилиси, были предотвращены отрядами местной самообороны и прибывшим из Сванетии подразделением грузинских правительственных войск.

❑

Вчера на торгах Московской межбанковской валютной биржи курс доллара составил 1230 рублей за 1 доллар США — на пять рублей меньше, чем накануне.

Рисунок Олега ПОПОВА.

Рубли не продавали — что бы это значило?

Опять не состоялись торги российской валютой на Межбанковской валютной бирже в Минске. Ее курс к безналичным белорусским расчетным билетам остался прежним — 1:4,15.

Ситуация с "торможением" курса российских денег на биржевом рынке республики знакома, потому что не забыто то время, когда на биржевые торги республики рубли не выставлялись, а курс сдерживался волевым усилием Национального банка на отметке 1:1,5. Правда, потом эти рубли в мгновение подорожали вдвое, а затем и вовсе в три раза. В сегодняшней же ситуации, как объяснили в валютно-экономическом отделе Национального банка, спрос в больших размерах превысил предложение и результатом этого стал неоправданный скачок рублевого курса.

Екатерина ВЫСОЦКАЯ.

Забастовка не получилась. Получилось новоселье

Его справили члены свободного профсоюза вилейского завода "Зенит".

Этому событию предшествовало определенное противостояние нового профсоюза и администрации, грозившее вылиться в забастовку. Теперь же, помимо помещения и средств связи, свободный профсоюз получил возможность централизованно перечислять членские взносы, на его членов распространено действие коллективного договора, ранее подписанного на предприятии.

Юрий АЛЕКСЕЕВ.

Часть Новополоцка — с молотка

В десятки раз поднимались начальные цены на первом в Новополоцке аукционе по продаже недвижимости.

В результате за право на строительство торгового здания, например, было уплачено 112 миллионов рублей. А всего наторговали более чем на полмиллиарда. Среди аукционеров были предприниматели не только с Витебщины, но также из столицы республики. Большую часть приобретений составили торговые предприятия.

Сергей ДВИНСКИЙ.

Сидели на минном погребе

Под угрозой взрыва, в буквальном смысле слова, находился полтора десятка лет, сам того не подозревая, житель Хотимска В.Сотников.

Недавно, копая с сыном под верандой погреб, он наткнулся на мину, пролежавшую в земле со времен последней войны. Приехавшие саперы подтвердили, что вся семья подвергалась реальной опасности на протяжении многих лет.

Борис МИХЕЕВ.

Понедельник — день тяжелый. Особенно для "Гомсельмаша"

С будущего понедельника вслед за рядом гомельских предприятий останавливает работу, как минимум, на месяц, самое крупное в области объединение "Гомсельмаш".

Вызвано это, говорится в приказе генерального директора С.Прокопенко, нарушением хозяйственных связей, расстройством кредитно-финансовой системы, резким сокращением поступлений топливно-энергетических ресурсов и высокими ценами на них. Что предпримет в этой аховой ситуации собственник объединения — Совет Министров республики?

Анатолий ЛИПСКИЙ.

Рада дала, рада и взяла

Общество белорусской культуры в Вильнюсе снова осталось без помещения и адреса.

Три одноэтажных домика, которые оно получило от Вильнюсской городской рады в 1990 году для создания Белорусского центра, новым решением городских властей переданы американскому бизнесмену литовского происхождения под строительство коммерческого центра. Рада Общества белорусской культуры опубликовала решительный протест против такого решения.

Андрей КОРСАК.

Страсти в зените

У проходной могилевского завода "Зенит" неспокойно. Который день стоят пикеты.

Недовольны работники цеха N 10, которые предъявили заводской администрации требование обеспечить работу без сбоев, увеличить зарплату. Звучат также призывы к отставке руководства "Зенита".

По словам директора завода В.Омельчука, для нормального функционирования предприятия нужно ежемесячно иметь в обороте не менее 350 миллионов российских рублей. Между тем за реализованную продукцию "Зенит" получает всего 60—120 миллионов.

Николай КОМЛЕВ.

Прогноз на занос

Хотя в Шумилинском райисполкоме нет профессиональных синоптиков, решение, принятое здесь, предсказывает снежную зиму.

Местная власть заранее закрепила за колхозами и совхозами участки железной дороги, которые нужно будет расчищать от заносов, определила порядок организации работ. Платить за этот труд сельским жителям будут витебская и полоцкая дистанции пути.

Сергей БУТКЕВИЧ.

Прекрасное далёко...

Вчера возвратились из Испании в Минск оперная труппа и оркестр Государственного академического Большого театра оперы и балета Беларуси.

Произведения Верди и Пуччини в интерпретации белорусского коллектива проходили с неизменными аншлагами в испанском далеке. Продлится ли триумф на родине артистов, станет ясно уже 4 декабря, когда "Царской невестой" Римского-Корсакова труппа возобновит сезон в Минске.

Ирина ФЕДОРОВА.

Сталин "засветился". И был захоронен

Сильнейшее радиоактивное излучение от портрета Сталина обнаружено на днях в Московском музее революции.

Графическое изображение "вождя" на медной пластине, подаренное ему из Средней Азии еще в 1949 году, излучало 200 тысяч микрорентген в час. Портрет Сталина захоронен на радиоактивной свалке.

Леонид ФАДЕЕВ.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, Интерфакс, БелаПАН.

У вянок памяці Каці Лышчышынай

"Я плачу, крычу: дзе мая тут віна?.."

Божа!

Завошта ўзяў на неба маладзенькую душу? Пазбавіў ад зямных пакут? Увёў у Царства райскае?

Каця пражыла на белым свеце 4380 дзён. Што паспела зрабіць і ўбачыць за свой міг?

Палюбіць блакіт нябёсаў.
Пазнаць дабрыню мамы Веры,
таты Валодзі, брата Алёшы.
Зведаць вернасць школьных
сяброўак Тані, Віты, Ані...
І спаўна наглытацца
балючых слёз.

Аднойчы ёй зрабілася вельмі страшна ў бальнічнай палаце. Падалося: па калідоры блукае смерць. Толькі не ведае, у якую палату зайсці...

Каця ў адчаі ўхапіла паперу, ручку і пачала ліхаманкава запісваць радкі малітвы, якія дыктавала ёй само сэрца:

О, Божа, за што ты мяне пакараў?
Так, грэшная я — бо Ісус так
сказаў.
Тады я ўзляцела, гукнула
Вам тут:
О, злітуйся, Божа,
не дай мне пакут...
(Пераклад паэта Валерыя Шыханцова.)

Людзі!

Здымем шапкі, памаўчым хвіліну. На Беларусі памерла Паэтка. Звяла кветка, не зведаўшы плода. Адышла ў нябыт дзяўчынка, непацалаваная каханым, не спазнаўшая радасці жыцця. Для яе тут, на зямлі, былі райскімі дні, калі каталася на санках, калі бегала ў школу, калі гуляла са сваімі любімцамі — кошачкай Люськай, папугайчыкамі Рамэо і Джульетай...

У студзені 1993 года Каця ўпершыню прыехала з Оршы ў Мінск. Не ў сталічны цырк завітала, а ў... бальніцу.

Мама Вера — верыла!
Каця — хацела жыць!

А злыдзень-лейкоз душыў іх слязьмі, адбіраў жыццёвыя сокі. Дзяўчынка адчула сябе ў пекле. Крычала ў снах: дзе мая тут віна?

Не бачна ні неба, ні сонца, ні сушы,
А злодзеі толькі, якія душаць.
І многа катлоў, што з кіпячай, цягучай,
І многа таго, што цяпер мяне мучыць...

Сябры!

Каця да апошняга дзянёчка верыла, што знойдзецца адзіны яе Бог на зямлі. Прыйдзе, выхапіць з бяды, падорыць Надзею.

Яна была цярплівай перад болямі і пісала вершы доктару Аляксею Віктаравічу Аляксейчыку.

Яна ніколі не хацела засмучаць маму і апошні верш прысвяціла ёй:

Ах, мама, якое цудоўнае слова!
Хацела б я вечна яго вымаўляць.
Сэрца ў надзеі — ачуняю скора
І буду, як мячык, у садзе скакаць!!!

Гэты верш Каця даслала нам, у Дзіцячы фонд. Прыгожым, натхнёным почыркам пісала яна, што збіраецца прыехаць на пасяджэнне дзіцячага парламента. Прысвяціла сваім аднагодкам верш "Сябры".

Была ў Каці адна мара. Шчыра напісала нам: "Пацешная мая мара, яна ніколі не спраўдзіцца..." Хворая дзяўчынка хацела мець маленькую малпачку...

Не дачакаліся мы Каці на дзіцячым парламенце.

Знайшлі добрых людзей, якія абяцалі падарыць Каці малпачку.

Удакладнілі Кацін адрас. Даведаліся расклад электрычак на Оршу...

Горкая вестка апярэдзіла наш прыезд да Каці...

Палітыкі, правадыры і палкаводцы нацыі!

Чаму на Беларусі пакутуюць і паміраюць дзеці?

Ачніцеся ад пякучых слёз маці, якая штодня галосіць па сваёй красачцы.

Давайма спяшацца ладзіць для дзяцей зямны рай, шчодра дарыць ім дабро!

Людзі (спадары, гаспадары, таварышы, дзецюкі, панове)!

Даволі маўчаць. Наступіла ціхае выміранне нацыі. Пахаванняў болей, чым хрэсьбін. Вяселляў амаль столькі, як і разводаў. Сірацеюць і гінуць дзеці пры жывых бацьках...

А Каці Лышчышынай — пухам родная зямелька.

Хай, дзяўчынка, закалыхваюць твой сон пяшчотныя беларускія бярозкі.

Хай, дачушка, спяваюць табе калыханку галасістыя салаўі.

Тваёй Малітвай, Кацюша, паспрабуем ратавацца:

І сонца над намі ўзыдзе, як калісь,
Не будзе катлоў, ды пакут, ды і болю,
Хутчэй ты вяртайся ка мне —
хоць калі! —
Адзіны ў нябёсах мой Бог на зямлі.

Даруй, Паэтка, і бывай.

Уладзімір ЛІПСКІ,
пісьменнік, прэзідэнт Беларускага дзіцячага фонду.

АД РЭДАКЦЫІ. Беларускі дзіцячы фонд, дабрачынныя фонды "Мы — дзецям" і "Дзецям Чарнобыля" аб'явілі з 15 снежня 1993 г. сваю калядную акцыю "Хворым дзецям — нашы сэрцы". Яна прадоўжыцца месяц. Задача пастаўлена вельмі ўдзячная: наведаць з каляднымі падарункамі дзяцей-інвалідаў, дзяцей-сірот былых афганцаў і загінуўшых міліцыянераў, а таксама пабываць у бальніцах, дзе Новы год будуць сустракаць хворыя дзеці. Усе жадаючыя прыняць удзел у гэтай акцыі могуць прапанаваць свае паслугі па тэлефонах: 36-62-67, 36-62-14, 220029, Мінск, пр-т Скарыны, 31. Грашовы рахунак Беларускага дзіцячага фонду ў гарадскім аддзяленні Белбізнесбанка 707801 (код 764) з адзнакай "Калядны падарунак". Валютны рахунак 00067901 у Белзнешэканамбанку, г.Мінск.

Адгукніцеся, добрыя сэрцы!

ЗВАРОТ

арганізацый — удзельнікаў кансультацыйнай нарады патрыятычна-дэмакратычных сіл да дэпутатаў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Шаноўныя дэпутаты! Працэс палітычных і эканамічных рэформаў ідзе ў вельмі складанай для нашай краіны сітуацыі. Для ўсіх нас вельмі важна ў гэты цяжкі час захаваць законнасць у грамадстве, забяспечыць пераймальнае развіццё і рэфармаванне ўсіх асноўных дзяржаўных структур. Шмат што ў вырашэнні гэтай задачы залежыць ад гатоўнасці праваахоўных органаў і іншых сілавых структур служыць перш за ўсё закону і дзяржаве. Але тыя працэсы, якія ўсе мы назіраем вакол гэтых структур выклікаюць сур'ёзную заклапочанасць і насцярожваюць грамадства. Перш за ўсё мы маем на ўвазе стварэнне непрадугледжанага Канстытуцыяй і незацверджанага Вярхоўным Саветам і непадкантрольнага яму Дзяржсакратарыята па барацьбе са злачыннасцю і нацыянальнай бяспецы, які спрабуе, па сутнасці, кіраваць Міністэрствам унутраных спраў і Міністэрствам абароны. І нават умешваецца ў справы Камітэта дзяржаўнай бяспекі, падпарадкаванага Вярхоўнаму Савету. З боку кіраўніцтва Дзяржсакратарыята неаднаразова гучалі неабгрунтаваныя заявы, якія наносілі шкоду адносінам Рэспублікі Беларусь з іншымі дзяржавамі, у тым ліку з Расіяй і ЗША.

Самую сур'ёзную заклапочанасць выклікае таксама незаконнае стварэнне спецслужбаў, дзеянне якіх не прадугледжана існуючымі законамі і знаходзіцца па-за кантролем Вярхоўнага Савета. Да чаго гэта можа прывесці, паказалі падзеі 9 лістапада, калі ў грамадстве абсалютна "на роўным месцы" была створана крызісанебяспечная сітуацыя, і краіна аказалася на мяжы дзяржаўнага перавароту і грамадзянскай вайны.

На вялікі жаль, Камісія Вярхоўнага Савета па пытаннях нацыянальнай бяспекі, абароны і барацьбе са злачыннасцю паказала няздольнасць усталяваць дзейсны кантроль за небяспечнымі працэсамі вакол сілавых структур. Прычына гэтага найперш у тым, што членамі гэтай камісіі з'яўляюцца асобы, якія адначасова прадстаўляюць кантралюемыя ёю органы.

Небяспечнасць сітуацыі прымушае нас звярнуцца да Вас, шаноўныя дэпутаты, з наступнымі прапановамі:

1. Абмеркаваць на пасяджэнні сесіі пісьмо старшыні КДБ і міністра МУС, пытанні і факты выкладзеныя ў ім.

2. Стварыць дэпутацкую камісію па расследаванню дзейнасці Дзяржсакратарыята, а таксама абставін, якія прывялі да стварэння пагрозы крызісу, а таксама абгрунтаванасці апошніх перамяшчэнняў у МА і МУС.

3. Разгледзець пытанне аб мэтазгоднасці захавання ў структуры Саўміна Дзяржсакратарыята па барацьбе са злачыннасцю і нацыянальнай бяспецы як незаконнай і небяспечнай для стабільнасці ў краіне структуры.

На наш погляд, гэтыя захады дазволяць пазбегнуць далейшага ўцягвання сілавых структур у палітычную барацьбу, перапыніць небяспечны працэс стварэння пад выглядам дзяржаўных, а па сутнасці, незаконных сілавых структур, арыентаваных на працэсы пэўных палітычных груповак, забяспечыць законнасць і парадак у грамадстве ў складаны пераходны перыяд.

Зварот падпісалі:
Партыя народнай згоды
Беларуская сацыял-дэмакратычная Грамада
Аб'яднаная дэмакратычная партыя Беларусі
Беларуская хрысціянска-дэмакратычная злучнасць
Таварыства беларускай мовы
Беларускае згуртаванне вайскоўцаў
Нацыянальна-дэмакратычная партыя Беларусі
Беларуская сялянская партыя.

АД РЭДАКЦЫІ. Гэты зварот зачытаў у "Розным" народны дэпутат Рэспублікі Беларусь Уладзімір Шаўцоў. Па просьбе многіх народных дэпутатаў мы знаёмім з ім і чытачоў "Народнай газеты".

На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Нельга змяніць жыццё ў асобнай вёсцы, трэба думаць пра ўсю Беларусь!

Сяргей ПЛЫТКЕВІЧ

Учора на сесіі Вярхоўнага Савета выступіў з інфармацыяй старшыня Дзяржэканамплана Сяргей Лінг. Яго прамова тычылася менавіта тых пытанняў і патрабаванняў, якія прагучалі напярэдадні з вуснаў дэпутатаў-аграрнікаў. Ды што там напярэдадні — учора гэту тэму ў "Розным" зноў падняў народны дэпутат Васіль Трафіменка. Ён, як і яго калегі, у чарговы раз прасіў аказаць сельскай гаспадарцы дапамогу, прапаноўваў нават спыніць у Мінску будаўніцтва метро і адправіць усе зэканомленыя грошы на вёску.

Сяргей Сцяпанавіч Лінг выйшаў да мікрафона і сказаў, што тыя 230 мільярдаў рублёў, якія трэба было заплаціць сельскай гаспадарцы, выплачаны ўжо ў суме 232 мільярдаў.

— Што датычыцца запазычанасці сельскай гаспадарцы, то, сапраўды, адзінаццаць мільярдаў мы павінны заплаціць — гэта розніца цэн на малако. Гэтая сума будзе пералічана сёння. З сямідзесяці мільярдаў рублёў, якія павінны быць выплачаны за перавышэнне ўзроўню мінулых гадоў, трыццаць шэсць мільярдаў выплачана, на два прадстаўлены дакументы, астатняя сума таксама павінна быць афармлена ва ўстаноўленым парадку з прадстаўленнем нам дакументаў. Дзевяць мільярдаў рублёў павінна было Міністэрства рэсурсаў за мяса, пастаўленае сельскай гаспадаркай па клірынгу. Шэсць з іх ужо выплачаны, тры будуць выплачаны на гэтым тыдні. Атрыманыя сельскай гаспадаркай сто мільярдаў крэдыту (крэдыт гэты каротка-тэрміновы, двухмесячны) сельскай гаспадарцы паступілі ўжо, аплата па працэнту складае звыш 21 мільярда рублёў. З іх толькі пяць заплаціць сельская гаспадарка, а шаснаццаць — Міністэрства фінансаў.

Другое пытанне — закупачныя цэны. Мінсельгасхарч у пачатку месяца ставіў пытанне аб павелічэнні закупачных цэн на малако ў 1,7 раза. 26 лістапада гэтыя цэны павышаны ў 1,7 раза і рэнтабельнасць малочнай вытворчасці складае каля 10%. Была просьба Мінсельгасхарчу павысіць у 1,3 раза закупачныя цэны на ялавічыну. У пачатку лістапада мы павысілі іх у 1,2 раза, а 26 лістапада яшчэ ў 1,2 раза. У цэлым — у паўтара раза. Былі прадстаўлены дакументы, што для таго, каб выйсці на рэнтабельную вытворчасць свініны, трэба павялічыць цэны ў 1,7 раза. Павялічаны адзін раз у 1,5 і другі раз — у 1,2. Такім чынам, закупачныя цэны на свініну павышаны за месяц у два разы. Але пасля гэтага нам прыйшлося з першага снежня ў два разы павысіць і рознічныя цэны на малако, у тры разы — на смятану і тварог і ў два разы — на хлеб. Такім чынам, услед за закупачнымі цэнамі ідзе рост і рознічных цэн. І працэс гэты будзе працягвацца...

Не ведаю, ці задаволіла гэтая інфармацыя дэпутатаў-аграрнікаў, але асабіста мне прыведзеныя факты яшчэ раз паказалі: мы знаходзімся ў замкнёным коле. І нельга змяніць сітуацыю, патрабуючы дадатковых ільгот то для адной, то для другой катэгорыі грамадзян рэспублікі. Дадзім адным — гэтага запатрабуюць хутка і ўсе астатнія. І ўсё пачнецца спачатку.

І дэпутатам трэба не змагацца за паляпшэнне жыцця толькі сваіх выбаршчыкаў або прыхільнікаў, трэба думаць, як стварыць такія ўмовы, калі працавітыя і таленавітыя людзі самі змогуць зарабляць сабе на добрае жыццё. Вось такія ўмовы і маглі б быць выпрацаваны пры прыняцці новай Канстытуцыі рэспублікі. Але для дэпутатаў зноў, як і ў папярэдні дзень, непераадольным бар'ерам стаў раздзел Канстытуцыі аб прэзідэнце. Якім ён павінен быць — "моцным" ці "слабым", кіраўніком дзяржавы і выканаўчай улады ці толькі дзяржавы? Зноў гучалі розныя меркаванні, і зноў дэпутаты не змаглі прагаласаваць нават за саму назву "Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь". А якое можа быць далейшае абмеркаванне, калі не вырашана канцэптуальнае палажэнне, калі дагэтуль невядома — будзе ў нас прэзідэнт ці не?

Пачынаючы раніцай абмеркаванне Канстытуцыі, Старшыня Вярхоўнага Савета Станіслаў Шушкевіч паведаміў, што са 152 артыкулаў 88 прыняты поўнасцю, 13 часткова, не прыняты і нельга іх разглядаць 43, не прыняты і разглядаць можна 8.

У чытачоў, якія нерэгулярна сочаць за сесіяй Вярхоўнага Савета, можа ўзнікнуць пытанне: як гэта нельга разглядаць? А таму і нельга, што дэпутаты ніяк не вызначацца з прэзідэнцтвам. З-за гэтага і немагчыма абмеркаванне ўсіх артыкулаў, дзе так ці інакш успамінаецца прэзідэнт.

Таму дэпутатам і прыходзіцца пакуль што абмяркоўваць тыя артыкулы, па якіх можна набраць неабходную для іх прыняцця колькасць галасоў. Зноў вялікія спрэчкі выклікае артыкул аб рэферэндуме: калі рэферэндум лічыцца адбыўшымся, а рашэнне на рэферэндуме прынятым. І зноў ён не праходзіць.

Лепшы лёс чакае восьмы раздзел Канстытуцыі, які прысвечаны Кантрольнай палаце Рэспублікі Беларусь. Усе артыкулы гэтага раздзела прымаюцца, і дэпутаты прыступаюць да абмеркавання фінансавай сістэмы Рэспублікі Беларусь...

❑

Учора напрыканцы вячэрняга пасяджэння ў парламенце выступіў Старшыня Савета Міністраў Вячаслаў Кебіч. Ён паведаміў, што ў яго адбылася сустрэча з прэм'ерам Расіі Віктарам Чарнамырдзіным. Дасягнута дамоўленасць па шэрагу важнейшых пытанняў. Галоўная праблема — энергетычная. Тут абодва бакі пагадзіліся на "нулявым" варыянце — Беларусь не павінна Расіі ні аднаго долара, ні аднаго расійскага рубля. Што датычыцца імпарту газу, дык тут наша запазычанасць складае 150 млрд. рублёў. Да нас прыехаў Фамін, які вядзе перамовы з намеснікам Старшыні Савета Міністраў рэспублікі Брылем. Дарэчы, цяпер у рэспубліку газу паступае больш, чым у гэты ж перыяд мінулага года.

В.Чарнамырдзін даў даручэнне Шохіну сустрэцца з У.Заламаем і правесці перамовы па пытаннях адзінай грашовай адзінкі. Як адзначыў В.Кебіч, расійскі прэм'ер лічыць, што на сённяшні дзень толькі Беларусь можа ўвайсці ў адзіную грашовую сістэму.

В.Чарнамырдзін запэўніў нашага прэм'ера, што з 15 снежня на мяжы з Беларуссю будуць зняты мытневыя пункты. Ён папрасіў толькі, каб Беларусь узмацніла кантроль на мяжы з Польшчай і Літвой.

В.Кебіч праінфармаваў дэпутатаў, што будуць змяненні ў падатковай палітыцы — па гэтай праблеме працуе спецыяльная нарада. З падрабязнай інфармацыяй аб вырашэнні праблем аграпрамысловага комплексу ў парламенце выступяць кіраўнікі адпаведных міністэрстваў.

Пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь

№812

Аб правядзенні Міжнароднага дня інвалідаў

У сувязі з правядзеннем 3 снежня 1993 г. Міжнароднага дня інвалідаў Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Выканкамам мясцовых Саветаў народных дэпутатаў, міністэрствам і ведамствам, прадпрыемствам, установам і арганізацыям правесці адпаведныя мерапрыемствы, арганізаваць сустрэчы з інвалідамі, адшукаць магчымасці для аказання матэрыяльнай дапамогі маламаёмным інвалідам, бясплатных транспартных паслуг таварыствам інвалідаў.

Прапанаваць выканкамам мясцовых Саветаў народных дэпутатаў разгледзець пытанне аб аказанні ў 1994 годзе фінансавай дапамогі абласным, гарадскім і раённым арганізацыям інвалідаў для развіцця іх матэрыяльнай базы.

2. Міністэрству сацыяльнага забеспячэння да 1 лютага 1994 г. абагульніць пажаданні, выказаныя інвалідамі пры правядзенні Міжнароднага дня інвалідаў, і па пытаннях, якія патрабуюць рашэння ўрада, унесці адпаведныя прапановы.

Першы намеснік Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь
М.МЯСНІКОВІЧ.

Кіраўнік спраў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь
М.КАЎКО.

1 снежня 1993 г. г.Мінск.

Народная газета

Працягваем палеміку

Аднаго жадання мала...

Станіслаў БАГДАНКЕВІЧ,
старшыня праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь, доктар эканамічных навук

Крытыку ў адрас Нацыянальнага банка з боку гаспадарнікаў можна зразумець: прадпрыемствы задыхаюцца ад недахопу абаротных сродкаў пры інфляцыі, якая ўжо даўно перасягнула ўсякія разумныя межы. Дырэктара завода або старшыню калгаса мала хвалюе, што кожны новы крэдыт яго гаспадарцы за кошт павелічэння грашовай масы падсілкоўвае ўсё той жа інфляцыйны цікл. Яны вымушаны больш клапаціцца не столькі аб заўтрашнім дні, колькі аб тым, як выжыць сёння.

А вось калі слова бяруць вучоныя з доктарскай ступенню, як зрабіў паважаны В.Кулажанка ў "Народнай газеце" ад 17 лістапада, то яны павінны, на мой погляд, падыходзіць да гэтага пытання не так павярхоўна. Або хаця б з большай адказнасцю.

Прафесар у вобласці эканомікі абавязаны ведаць, што курс любой грашовай адзінкі ўстанаўліваецца ў адпаведнасці з яе "цаной" на рынку валют. У якасці такога рынку выступае, як правіла, валютная біржа. [illegible] элементарная норма рынкавай эканомікі. Нават такой недасканалай, як наша.

У сваю чаргу попыт і прапанова валют на рынку залежаць ад шэрагу фактараў, кожны з якіх мае даволі самастойнае значэнне.

На першым месцы тут стаіць стан плацежнага балансу дзяржавы ў цэлым і ў адносінах да асноўных краін-партнёраў асобна. У залежнасці, зразумела, ад аб'ёму эканамічных сувязей з імі. Для Беларусі сёння ключавым эканамічным партнёрам з'яўляецца Расія, на долю якой прыпадае каля чатырох пятых усяго тавараабароту. З заходнімі краінамі гандаль ідзе ў асноўным праз долар. Таму для эканомікі рэспублікі першачарговае значэнне мае ўстанаўленне рэальных абменных курсаў беларускага рубля ў адносінах да расійскага рубля і долара ЗША.

Ні для каго не сакрэт, што сёння мы купляем у Расіі значна больш, чым прадаём ёй. Асабліва катастрафічна з'яўляецца запазычанасць па плацяжах за энерганосьбіты — нафту і газ. Рэалізацыя міждзяржаўнага пагаднення, у адпаведнасці з якім вялікая доля нашага экспарту ў Расію ідзе ў залік за пастаўку энерганосьбітаў — своеасаблівы міждзяржаўны бартэр, — прыводзіць да таго, што "жывыя" грошы ўдзельнічаюць толькі часткова ў агульным тавараабароце і ў гэтай частцы попыт на расійскія рублі намнога перавышае іх прапанову. Напрыклад, на таргах 3 лістапада, калі курс расійскага рубля падняўся да адзнакі адзін да шасці беларускіх, было зафіксавана амаль 10-разовае перавышэнне попыту над прапановай. Падобная сітуацыя, хаця і ў некалькі меншых аб'ёмах, назіралася і на наступных таргах Міжбанкаўскай валютнай біржы. Можа, прафесар В.Кулажанка падкажа, дзе і ў каго цывілізавана, з дапамогай рынкачных інструментаў атрымаць неабходныя грошы.

Сёння мы настойліва прапануем ураду адмовіцца ад міждзяржаўнага бартэру, каб забяспечыць прысутнасць большай масы грошай у рэальным тавараабароце з Расіяй і тым самым змякчыць неадпаведнасць попыту і прапановы расійскіх і беларускіх рублёў на валютным рынку, а таксама сканцэнтраваць у Нацыянальным банку ўсе валютныя рэзервы, уключаючы расійскі рубель, каб валодаць неабходнымі інструментамі ўздзеяння на абменны курс беларускага рубля.

Важна таксама разумець, што золатавалютныя рэзервы цэнтральных банкаў, якімі б значнымі яны ні былі, прызначаны толькі для нейтралізацыі ўплыву кан'юнктурных ваганняў попыту і прапановы на тую або іншую валюту. Штучнае падтрыманне курсу на высокім узроўні з дапамогай рэзерваў магчыма толькі на працягу вельмі абмежаванага адрэзка часу, не здольна яго стабілізаваць, вядзе да поўнай страты дзяржаўных [illegible]

[illegible] З увядзеннем фіксаванага курсу карбованца аб'ём продажу валюты на біржы зменшыўся ў 15 разоў, а валютныя паступленні ад экспарту — у тры разы. У кастрычніку г.г. рынačны курс быў ужо ў 6 разоў ніжэй за фіксаваны. З 2 лістапада г.г. біржавыя таргі ўказам прэзідэнта былі прыпынены.

Такім чынам, стабілізацыя абменнага курсу беларускага рубля ў адносінах да расійскага залежыць перш за ўсё ад скарачэння дэфіцыту гандлёвага і плацежнага балансаў, які складае сёння сотні мільярдаў рублёў, да памераў рэальнага знешняга фінансавання. Пры адсутнасці такога балансу курс беларускага рубля асуджаны на далейшае паніжэнне. У агульным плане гэта патрабуе істотнага скарачэння энергаспажывання, правядзення жорсткай палітыкі зніжэння энергаёмістасці і матэрыялаёмістасці вытворчасцей. Рычагом, які забяспечвае скарачэнне энергаспажывання, становяцца ўзрастаючыя ўнутраныя цэны на імпарт (з улікам паніжэння курсу беларускага рубля). З другога боку, неабходна павялічыць экспарт прадукцыі ў Расійскую Федэрацыю, чаму садзейнічае дэвальвацыя беларускага рубля. Акрамя таго, на пераходны перыяд Беларусі для пакрыцця дэфіцыту плацежнага балансу (а значыць — стабілізацыі курсу беларускага рубля) вельмі патрэбна крэдытная падтрымка ад сусветнага супольніцтва і Расійскай Федэрацыі. Без знешняга фінансавання тэмпы падзення вытворчасцей могуць стаць абвальнымі.

Другі па важнасці фактар — гэта бюджэтная і грашова-крэдытная палітыка ўнутры рэспублікі. У прынцыпе бюджэтны дэфіцыт у памеры 5—6 працэнтаў ад унутранага нацыянальнага прадукту прадстаўляецца ўпаўне цярпімым злом, калі б гэты дэфіцыт пакрываўся за кошт прыцягнення ў бюджэт сродкаў на грашовым рынку без павелічэння агульнай грашовай масы. Бяда ў тым, што ён фінансуецца за кошт крэдытнай эмісіі, г.зн. выпуску ў абарот грошай, якім не супрацьстаіць тавары. Да таго часу, пакуль такая практыка будзе працягвацца, беларускі рубель асуджаны на абясцэньванне як у выглядзе інфляцыі, так і паніжэннем яго курсу.

Грашова-крэдытная палітыка, якая праводзілася ў гэтым годзе, забяспечвае скарачэнне тэмпаў росту крэдытнай эмісіі. Калі ў 1992 годзе гэтыя тэмпы перавышалі 27 працэнтаў у месяц, то ў 1-м паўгоддзі г.г. — ужо 17 працэнтаў, а ў ліпені — лістападзе — менш як 9 працэнтаў. На 1994 год яна мяркуецца яшчэ больш жорсткай. Разлікі паказваюць, што пры абмежаванні ў наступным годзе росту чыстых актываў Нацыянальнага банка не больш чым у 2 разы магчыма забеспячэнне тэмпаў інфляцыі менш чым 10 працэнтаў у месяц і стабілізацыі курсу беларускага рубля.

Выйсці на такія паказчыкі вельмі складана. Перш за ўсё павінен быць створаны механізм пакрыцця хаця б трэці бюджэтнага дэфіцыту за кошт выпуску і продажу ўрадавых каштоўных папер. Неабходна таксама стварыць механізм фінансавага самазабеспячэння кожнага нармальна працуючага суб'екта гаспадарання. Наяўнасць абаротнага капіталу — гэта фундамент любой вытворчасці. Гаспадарка, якая не мае ўласных грашовых сродкаў, дастатковых для аднаўлення кожнага новага цыкла вытворчасці, г.зн. для пакрыцця пастаянных непаніжальных астаткаў сыравіны, матэрыялаў, незавершанай вытворчасці і гатовай прадукцыі, будзе пастаянна адчуваць вялікія фінансавыя цяжкасці. Аналіз паказвае, што ва ўмовах інфляцыі фінансавае становішча многіх прадпрыемстваў, саўгасаў, калгасаў скажонае. Шэраг гаспадарак, якія фармальна лічацца рэнтабельнымі, на самай справе, з улікам страты ўласных абаротных сродкаў, з'яўляюцца патэнцыяльнымі банкрутамі. У такіх гаспадарках ад 50 да 100 працэнтаў мінімальных абаротных актываў пакрыта крэдыторскай запазычанасцю, галоўным чынам банкаўскімі кароткатэрміновымі крэдытамі.

Гэта праблема патрабуе вырашэння. Недапушчальна выкарыстанне кароткачасовых крэдытных рэсурсаў банкаў, якія сілкуюць інфляцыю, для замяшчэння ў суб'ектаў гаспадарання абаротнага капіталу. Кароткатэрміновыя банкаўскія крэдыты могуць і павінны прыцягвацца толькі для назапашвання часовых або сезонных [illegible] некалькі вышэй за ўзровень інфляцыі. Часовыя стаўкі па ўкладах, дэпазітах у банку трэба ўстанаўліваць не ніжэй за ўзровень інфляцыі.

Іншага шляху аздараўлення нашай эканомікі, яе фінансавай і грашова-крэдытнай сістэмы няма.

Цяжка чакаць выпрацоўкі эфектыўных рычагоў для выхаду з крызісу, калі мы будзем баяцца прызнаваць рэальнасць. З ліпеня 1992 года на ўсіх дзяржавах, якія раней уваходзілі ў склад СССР, у безнаяўным абароце функцыяніравалі дэ-факта нацыянальныя валюты. З ліпеня 1993 года, пасля ўвядзення Цэнтральным банкам Расійскай Федэрацыі новых банкнот узору 1993 года, у Беларусі таксама сфарміравалася поўнасцю суверэнная нацыянальная грашовая сістэма, якая базіруецца на безнаяўным беларускім рублі і банкнотах Нацыянальнага банка. Сёння пачатак снежня, усе віды плацяжоў на тэрыторыі рэспублікі ажыццяўляюцца толькі ў беларускіх рублях (разліковых білетах). А мы ўсё дыскутуем аб тым, чыёй валютай мы карыстаемся: [illegible]

[illegible] Прызнанне [illegible] патрабуе абароны.

[illegible] павінна вырашацца шляхам павелічэння ў нацыянальным даходзе долі фонду накаплення за кошт змяншэння фонду спажывання, за кошт жорсткага рэжыму эканомікі і зберажэння кожным забудоўшчыкам, за кошт рэальных крэдытных рэсурсаў, якія былі б эквівалентныя часова свабоднаму фонду накаплення, але не за кошт крэдытнай эмісіі.

Здзіўляе таксама спроба некаторых аналітыкаў, уключаючы таго ж прафесара В.Кулажанку, увязаць падзенне курсу беларускага рубля з цэнамі і рэальнай заработнай платай у Беларусі і Расіі. Чаму, дарэчы, не з Германіяй або Японіяй? Як сказана вышэй, грашовыя сістэмы Беларусі і Расіі фактычна даўно падзелены ўжо і функцыяніруюць самастойна.

Эканамічны крызіс, да піку якога мы набліжаемся, праяўляецца перш за ўсё ў грашова-крэдытнай сферы. Разам з тым крызіс грашова-крэдытнай сістэмы — толькі вынік, а не прычына вострага эканамічнага крызісу. Няправільнае разуменне прычын і вынікаў вядзе да перабольшвання ролі манетарнай палітыкі, банкаўскай справы, крэдыту ў аздараўленні хворай эканомікі. Ніякая навукова абгрунтаваная манетарная палітыка не ў стане ў пераходны перыяд ад манапалізаванай, адміністрацыйнай эканомікі, якая грунтуецца на дзяржаўнай уласнасці і буйных па колькасці працуючых прадпрыемствах, ажыццявіць рэканструкцыю народнай гаспадаркі, структурную перабудову [illegible] немагчыма на рынкавай аснове аздаравіць эканоміку.

О чем думают пенсионеры?

Старики не хотят молчать!

Очень трудно стало читать письма пенсионеров. Большинство из них беспокоит не возвращение красного флага, как об этом утверждалось на сессии. Старые люди недоумевают, за что такие испытания? Мало того, что годы жизни выпали на войну и послевоенную разруху, все силы были отданы на созидание уничтоженного войной, так теперь отняты все надежды, и только одна мысль сверлит мозг: как выжить? Вчитайтесь в эти письма...

Горе-математики и их коэффициент

"Как нужно ненавидеть и не уважать своих преподавателей, давших высшее образование тем "великим математикам", которые придумали сверхмудрые коэффициенты и индексы для начисления пенсий. И хоть бы кто из власть имущих вник в эту "механику", которая увеличивает и осовременивает пенсии.

Конечно, пенсионеры — не водители автобусов и не шахтеры. Они не будут бастовать и требовать десятки тысяч на пенсию. И голодовку им объявлять не придется, за них это сделают пресловутые коэффициенты и индексы, оставив лишь зрителями у прилавков магазинов. Справедливо было бы все исправить и взять средний заработок по отрасли для определенных категорий работников и из него пересчитать пенсии. Тогда будет действительно видно, что в государстве уважают своих стариков. Не в лучшем положении, чем мы, педагоги вузов, находятся и другие категории пенсионеров, например работники просвещения, медики, воспитатели и многие другие. Неужели нет других источников экономии, кроме как на пенсионерах?

Николай ГРИЦЕВ,
ветеран войны и труда.

г.Минск

Ці зменіцца што "ў гэтым праклятым пенсіённым законе"?

Што за лёс нам выпаў? Няўжо да смерці пакутаваць, недаядаць і жабраваць ад гэтага славутага каэфіцыента? 43 гады стажу, больш як трыццаць падзяк у працоўнай кніжцы, а пенсія — слёзы. Родная газета, звяртаемся да цябе — передай ураду нашы паштоўкі, выберы самыя балючыя, мо і зашчыміць сэрца хоць у аднаго чалавека "ў вярхах" і нешта зменіцца ў гэтым праклятым пенсіённым законе. І хоць перад смерцю мы ўздыхнём з палёгкай.

Анатоль БУРДУКОЎ.

г.Віцебск.

О тех, кого некем заменить

Говорят, что незаменимых людей нет. Но я 27 лет отработал на молочно-товарной ферме ночным сторожем в колхозе им.Горького Мядельского района. Ни отдыха у меня не было, ни выходных, ни отпуска — заменить было некем, никто не хотел ходить в резиновых сапогах по навозной жиже, дрожать на сквозняках и трудиться до десятого пота в месяцы отелов, помогая дояркам выходить каждого теленка. Все у нас было хорошо, потому что мы любили дело. Но вот отдано колхозу сорок лет. Заработал бронхит, ревматизм ног и рук. Нищая пенсия — за октябрь получил 26 тысяч 125 рублей. А доярки мои 60—70 тысяч имеют. Я им не завидую, за их труд надо платить втрое больше, но как прикажете жить на такой пенсии? Поехать в город и купить с горя килограмм сухой колбасы? Меня просили работать, убеждая: тебя некем заменить, никто на твое место не идет. Честно отдал этой работе все. Так за какие грехи родное государство опустило меня до планки бедности? Неужели у депутатов нет стариков в деревнях и они не видят и не знают, как доживают последние дни люди, некогда поднявшие на своих плечах народное хозяйство?

Эдуард ГАБРУН.

д.Селятки,
Мядельский район.

Народ нищает, элита получает

Когда-то Цицерон говорил, что "достаточно очень малого числа людей, поставленных во главе государства для того, чтобы исправить или искоренить нравы народа". Что же делает наше малое число? Возрождает из пепла новое положение о персональных пенсиях, которое противоречит Закону о пенсионном обеспечении, ибо в нем ничего "персонального" нет. Правительство превысило свои полномочия, ведь Закон о Совете Министров республики не предоставлял ему права вводить новые виды пенсий и особый порядок их назначения. Итак, элита вдохновлена на борьбу за возврат прошлого, ориентированного на полный крах. Если правительство в обход закона "устанавливает льготы" верхним "десяти тысячам", когда большинство народа нищенствует, — это в высшей степени безнравственно. А безнравственность правящих — самая страшная разрушительная сила в государстве.

Владимир ЗАРЕЦКИЙ.

г.Витебск.

Дай Бог этим руководителям побыстрее выйти на пенсию и сполна хлебнуть "собственной заботы" о людях

Бывает, стоим и пять дней в здании почтамта до его закрытия. Привозят деньги, и их хватает на 17—18 человек, остальные опять стоят и терпеливо ждут. Это привело меня в такое уныние, что я поехал во Фрунзенский райисполком. С большим трудом нашел кабинет начальницы пенсионного отдела. Но она сказала, что деньги рисовать не умеет. Знают об этом и Шушкевич, и Кебич, заверила она. Пошел опять в ту же очередь. Стоял и думал: что же это за человеконенавистническое руководство? Заработанные тружениками, все отдавшими государству, деньги и те надо выхватывать с боем, со справками и в очередях. Дай Бог этим руководителям при этом законе выйти на пенсию и сполна хлебнуть этих унижений и этой нищеты. Знаю, что таких писем, как мое, никто не любит. Но если у вас есть смелость, честь и совесть, то напечатайте эти строки в газете.

Алексей РОДИОНОВ,
пенсионер.

г.Минск.

Што за эксперымент на выжыванне вядзецца над намі?

Не жывём, а зводзім канцы з канцамі, атрымліваючы раз-пораз падачкі ад дзяржавы. І гэта жыццё? Наіўна думаць, што ўрад ці Вярхоўны Савет сляпыя. Але чаму нічога не робяць? Мо не бачаць шляхоў для павелічэння пенсій? Няўжо цяжка павысіць эфектыўнасць вытворчасці зніжэннем падаткаабкладання, паскорыць прыватызацыю, узяць накірунак на нейтралітэт, скараціць войска і чыноўнікаў у структурах дзяржапарату?

Чаму каманда Кебіча прытрымліваецца паўмер, якія заўсёды губілі ўсе добрыя пачынанні? Калі ўрад не можа абараніць свой народ ад матэрыяльнага і духоўнага жабрацтва, не ведае шляхоў выхаду з крызісу, то хай уступіць свае крэслы тым, хто здолее гэта зрабіць.

Лявон КУПРЫЯНСКІ, Ксенія ПЕЧНІКАВА, Валянціна ЗЮЕВА, Ганна ПРАСТАК, Раіса ПАЛАДЗІНА, Леанід ЯСКЕВІЧ.

г. Салігорск.

Здарэнні

Неверагодныя прыгоды італьянцаў у Брэсце

Не ўлічыў студэнт Неапальскага універсітэта Абаняле Паскуале, што ў Брэсце норавы зусім не такія, як у яго на радзіме. За невялікую плату, як гэта робіцца ў Італіі, ён папрасіў незнаёмага хлопца, які назваўся Андрэем, адагнаць яго "Мерседэс" ад гасцініцы "Інтурыст" на платную стаянку. Няцяжка здагадацца аб выніку гэтага неабдуманага ўчынку — ні Андрэя, ні сваёй машыны італьянец больш не ўбачыў.

Аднак не менш бесклапотным аказаўся і яго зямляк, дырэктар фірмы "Імпарт-экспарт", які сам павёў машыну на аўтастаянку. Усяго на хвіліну пакінуў яе сіньёр з працуючым рухавіком. І гэтага было дастаткова, каб яго БМВ знік у невядомым напрамку.

Вось так "віртуозна" працуюць брэсцкія зладзеі, а яшчэ кажуць "коза-ностра"...

Іван КУКСА,
Белінфарм.

г.Брэст.

Сяброўскі шарж

... Узяў у рукі мікрафон — каб Прэзідыуму даць разгон.

Маляваў Лявонцій ЗДАНЕВІЧ,
народны дэпутат Рэспублікі Беларусь.

Напярэдадні

Крыху сонца для дзіцячай душы

Выхадам у вялікі свет стане для дзяцей, чый знешні свет абмяжоўваецца сценамі дома, свята, якое пройдзе 3 снежня ў Мінску.

Гэты падарунак зробяць дзецям асацыяцыя бацькоў дзяцей-інвалідаў сталіцы і Камітэт па справах моладзі пры Савеце Міністраў рэспублікі.

Свята пройдзе пад эгідай сусветнага Дня інвалідаў. Дзеці — а сярод іх так шмат вельмі таленавітых — прынясуць з сабой малюнкі, створаныя ўласнымі рукамі вырабы і прымуць удзел у выстаўцы. Ну а тыя, хто спявае, чытае вершы, любіць музыку, змогуць выступіць на сцэне разам з сапраўднымі артыстамі, якія падрыхтавалі вялікі канцэрт.

Наталля НЕВІДОМАЯ,
Белінфарм.

Навіны двума абзацамі

Кітайская кукуруза расце на Магілёўшчыне

Кітайскай кукурузе наканавана расці на палях Магілёўшчыны.

Аб гэтым паклапацілася мясцовае прадстаўніцтва беларускага знешнеэканамічнага аб'яднання "Белгазамежгандаль". Яно падпісала кантракт на пастаўку ў вобласць 1600 тон адборнага насення прама з Кітая. Вопыт вырошчвання лепшых сартоў гэтай культуры з далёкай усходняй краіны ўжо ёсць у калгасе "Камінтэрн" Магілёўскага раёна.

Моладзь выказалася катэгарычна

Сектар сацыялагічных даследаванняў, створаны ў Брэсцкім аблвыканкаме пры ўпраўленні па працы і сацыяльнай абароне насельніцтва, прысвяціў адно з апытанняў маладзёжнай тэматыцы.

Вынікі анкетавання паказалі, што асноўная маса маладых брэстаўчан расчаравана цяперашняй рэчаіснасцю. Каля 70 працэнтаў апытаных заявілі, што не бачаць ніякай карысці ад праводзімых у рэспубліцы рэформ. Больш за 30 працэнтаў рэспандэнтаў ацанілі сацыяльную сітуацыю ў Беларусі як напружаную, а 42,2 працэнта — як маючую тэндэнцыю да абвастрэння.

Такім чынам, праблем хапае

Не атрымала падтрымкі ў Баранавіцкім раёне прапанова рабочай камісіі аблвыканкама размясціць у рэгіёне комплекс па перапрацоўцы і пахаванню таксічных прамысловых адходаў прадпрыемстваў і арганізацый вобласці.

Грамадзяне лічаць, што ім і без таго хапае экалагічных праблем, ствараемых буйнымі жывёлагадоўчымі комплексамі і развітай прамысловасцю горада. Акрамя таго, да гэтага часу невядомы надзейныя тэхналогіі перапрацоўкі шкодных рэчываў.

Ваше здоровье

Что такое горбикстресс и как его избежать?

Кандидат медицинских наук М.М.Синявский известен на Могилевщине как ученый и специалист по профилактике и лечению многих заболеваний, в том числе вызванных воздействием радиации. Он — один из участников научно-практической конференции "Чернобыль и дети", которая проходила в Могилеве, а также один из составителей книги "Радиация и здоровье". Зная, что доктор Синявский может дать много полезных советов по защите организма от радиации, стрессов и различных болезней, корреспондент "Народной газеты" Николай КОМЛЕВ встретился с ним и попросил ответить на ряд вопросов.

— Михаил Михайлович, хотя после чернобыльской аварии прошло немало времени, те, кто стал ее жертвой, по сей день в тревоге за свое здоровье и за здоровье своих детей. Как избавиться от этой тревоги, от радиофобии?

— Жизнь теперь такова, что беспокоят не только радиация, но и экономические трудности, дороговизна, страх перед завтрашним днем — все это горбикстресс (по сочетанию первых букв: гнев, отчаяние, раздражительность, безразличие, истощение, крах). Для снятия стрессовых состояний главный совет — самовнушение. Говорите себе спокойно и просто: "Это надо просто пережить. Все тяготы очень скоро пройдут". А также принимайте плоды боярышника, корни валерьяны, синюхи, траву чабреца, спорыша, пустырника, зверобоя, листья толокнянки, мяты перечной. Чтобы приготовить настой или отвар, надо взять 1 столовую ложку измельченного лекарственного сырья на стакан кипятка и поставить в эмалированной или фарфоровой посуде на водяную баню. Настои (из листьев, цветков, стеблей) нагревают 15 минут, а отвары (из корней, корневищ, коры) — 30 минут. Принимают настои и отвары в теплом виде по 1 столовой ложке 3 раза в день за 10—15 минут до еды. Очень удобен для приготовления настоев термос, в котором эфирные масла растений не испаряются. Понятно, что устранить горбикстресс не легко, но если контролировать свои мысли и поступки, то подвергаться жизненным бурям можно без особых последствий для здоровья.

— И все же чем грозит человеку горбикстресс?

— На фоне вредных факторов внешней среды он вызывает гипертоническую болезнь, ишемическую болезнь сердца, сахарный диабет, рак и прочие недуги. Снижает адаптационный тип поведения детей, вызывает страх, склонность к плохим поступкам и преступлениям, в семьях порождает частые конфликтные ситуации, требующие психологической и медицинской помощи.

— Можно ли снять повседневные стрессы без лекарств?

— Безусловно. В США в последние годы широко применяется кинезиология — специальная аутогенная тренировка для снятия стрессов у школьников и студентов. Она проводится ежедневно, перед началом занятий в течение 5 минут. Два года назад в Москве я изучал курс кинезиологии, который проводили американские ученые. Имею сертификат на право обучения этому методу преподавателей и студентов. Но из-за нехватки учебных часов в вузе этот метод пока не удалось внедрить, а издать хотя бы небольшое пособие невозможно из-за дороговизны.

— Короче, куда ни кинь, везде только головная боль. А тут еще в аптеках никаких обезболивающих. И вправду, посоветуйте, чем спасаться от головной боли?

— Причина ее может быть различна, чаще всего — спазм сосудов головного мозга. Реакция на него — боль, тревога, бессонница, повышение давления и т.д. Рекомендую вдыхать летучие эфиры пеларгонии розовой, они снимут микроспазм. Пеларгония розовая — комнатное растение, называемое в народе геранью, так как относится к семейству гераниевых, но она не цветет, хорошо разводится, листья выделяют летучие эфиры, особенно если погладить несколько листьев или нежно встряхнуть растение.

— Какие вещества повышают устойчивость организма к облучению, ведь мы питаемся далеко не чистыми продуктами, а это значит, что продолжается внутреннее облучение?

— Сразу после чернобыльской аварии профессором В.Половым и мною было изготовлено на кафедре медподготовки Могилевского пединститута около тысячи доз радиопротекторного препарата, который мы передали государственной комиссии для проведения профилактики работающих в загрязненных зонах. Но никакого ответа не получили. Мои научные исследования показали, что соединение витамина Р и аскорбиновой кислоты (в таблетках — аскорутин) обладает хорошим радиопротекторным действием. Для получения рутина кроме зеленой массы гречихи использовались привозимые бутоны цветов софоры японской (японской акации). В связи с экономическими трудностями профессором В.Половым многократно предлагалась технология получения рутина из шелухи белого лука, на что имеется его авторское свидетельство на изобретение. Несмотря на дешевое сырье, изобретение автора до сих пор не внедрено, и потому аскорутин стал дефицитом.

— В каких еще плодах и ягодах содержатся вещества, выполняющие природную роль радиопротекторов?

— В вишне, черешне, колючем боярышнике, черноплодной рябине, чернике, бруснике, клюкве, голубике, а также в листьях чая. Яблоки также содержат Р-активные вещества и ежесуточный прием 400—500 граммов яблочного пюре в течение 10 дней снижает артериальное давление у гипертоников в течение месяца. Установлено, что яблочные пектины способны адсорбировать стронций, цезий, а также свинец, ртуть и другие токсические вещества. В Могилевском технологическом институте разработана технология получения пектиновой пасты из яблочной массы для приготовления мармеладов, напитков, добавок в супы и хлебобулочные изделия. Пектин снижает уровень холестерина в крови, а это значит, что можно избежать атеросклероза, гипертонической болезни, инфарктов. Производные витамина Р и аскорбиновая кислота входят в состав следующих поливитаминов: гептавит, декамевит, аэровит, квадевит и глутамевит.

— Люди в зоне, и не только в ней, боятся заболеть лейкозом, раком. Как упредить эти страшные заболевания?

— Для профилактики лейкозов и как дополнительное средство лечения при злокачественных новообразованиях можно применять гриб чагу, цветы картофеля, кору осины, календулу лекарственную, сырую морковь и сок сырого картофеля.

Способы приготовления отваров и настоек общеизвестны, описаны во многих книгах, не имеет смысла их приводить. Скажу только, что шесть небольших морковок в день — хорошее профилактическое средство.

— Известно, что Вы давно в целях профилактики многих заболеваний рекомендуете кремневую воду...

— Мои многолетние наблюдения показали, что кремневая вода обладает мочегонным действием, помогает при лечении гипертонической болезни, активизирует иммунную систему, снижает уровень сахара в крови, стимулирует рост волос, может применяться для профилактики лейкозов и других злокачественных новообразований. Сильнее активизирует воду опалохолцедоновый кремний Новогрудской и Минской возвышенностей. На расколе его отмечается черно-восковидный цвет (наподобие гудрона). Расколите камень на мелкие куски, 20 граммов кремния на литр охлажденной воды вполне достаточно. Стеклянная банка с АКВ покрывается марлей и ставится на место, защищенное от солнца. Через неделю активизированная вода готова. После еды выпивайте четверть стакана. Сам камень можно использовать годами.

— Доктор Синявский, Вы знаете массу советов и рекомендаций на все случаи жизни, можно ли с ними познакомиться более подробно?

— Недавно в республиканском издательстве "Наука и техника" вышел сборник "Радиация и здоровье", его авторы В.Н.Нестеров, М.М.Синявский, В.Г.Иванов. Все страницы книги -- это ответы на вопрос, как сохранить здоровье. Сборник мгновенно разошелся. Тираж его был невелик, поэтому сейчас ищем спонсора для увеличения тиража.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

ЗАМЕЖЖА

*ІТАР-ТАСС*ІНТЭРФАКС*НАРОДНАЯГАЗЕТА*

Пульс дня

Визит Андрея Козырева

Президент Итальянской Республики Оскар Луиджи Скальфаро принял в Квиринальском дворце министра иностранных дел России Андрея Козырева. Этой встречей начался рабочий визит главы российской дипломатии в Италию.

... После "холодной войны"

Сессия Совета НАТО на уровне министров иностранных дел открылась в брюссельской штаб-квартире Североатлантического союза. В преддверии намеченной на январь встречи глав государств и правительств стран—членов НАТО ее участники рассмотрят основные проблемы, стоящие перед этой организацией в связи с изменениями, происходящими в Европе и в мире после окончания периода "холодной войны".

Союза республик не будет

Боснийские мусульмане отвергают возможность мирного урегулирования на основе создания союза республик Боснии и Герцеговины. Об этом говорится в письме председателя президиума Боснии и Герцеговины Алии Изетбеговича на имя Генерального секретаря ООН Бутроса Гали, распространенном в штаб-квартире Сообщества наций в качестве документа Генеральной Ассамблеи и Совета Безопасности.

Связисты — в безработных

Одна из крупнейших в мире телефонных компаний — "Америкэн телефон энд телеграф" — планирует расстаться еще с 4500 служащими, занятыми преимущественно на междугородных и международных линиях. Об этом сообщила газета "Уолл-стрит джорнэл", сославшись на осведомленные источники в отрасли.

Образование стало дороже

В Мадриде, Валенсии, Сарагосе и многих других городах Испании прошли массовые студенческие манифестации с требованием отменить принятое министерством образования решение о повышении платы за обучение.

Корейский полуостров "на прицеле"

Пентагон разрабатывает в настоящее время несколько вариантов расширения военного присутствия США на Корейском полуострове. Как сообщила газета "Нью-Йорк таймс" со ссылкой на источники в министерстве обороны США, высшее военное руководство страны в ближайшее время представит на утверждение президенту США Биллу Клинтону стратегический план на случай возможной военной конфронтации с Северной Кореей.

Есть место осторожному оптимизму

Государственный секретарь США Уоррен Кристофер выразил осторожный оптимизм по поводу начавшихся в Брюсселе консультаций между представителями Соединенных Штатов и Европейского союза, направленных на поиски выхода из тупика, возникшего на многосторонних переговорах в рамках генерального соглашения о тарифах и торговле. Он заявил об этом после встречи с председателем комиссии Европейских сообществ Жаком Делором и исполняющим обязанности председателя Совета ЕС министром иностранных дел Бельгии Вилли Класом.

"Не делайте скоропалительных выводов"

Президент США Билл Клинтон призвал "не делать скоропалительных выводов" в отношении политики КНДР и выразил надежду, что эта страна в конечном итоге согласится с требованиями провести международные инспекции на ее ядерных объектах. Президент выразил несогласие с мнением директора ЦРУ Дж.Вулси, днем ранее призвавшего журналистов "не исключать возможности" того, что Северная Корея ведет подготовку к войне с южным соседом.

Преступникам было жарко...

Свыше тысячи правонарушителей были арестованы пекинской полицией в ходе крупной операции по укреплению общественного порядка в китайской столице. Как сообщила газета "Жэньминь жибао", правоохранительные органы в течение нескольких дней провели рейды по городу с целью "разгрома бандитизма, раскрытия крупных уголовных дел, поимки беглых преступников".

У нашых суседзяў

Бяспека — перш за ўсё

Саэйм Латвіі прыняў у якасці тэрміновага ўнесены прэзідэнтам краіны Гунтысам Улманісам законапраект аб стварэнні Савета нацыянальнай бяспекі.

У адпаведнасці з законам членамі гэтага Савета з'яўляюцца прэзідэнт краіны, старшыня саэйма, міністр-прэзідэнт, старшыня камісіі саэйма па абаронных і ўнутраных справах, старшыня камісіі саэйма па нацыянальнай бяспецы, міністры абароны, замежных спраў і ўнутраных спраў. Савет нацыянальнай бяспекі ўзначальвае прэзідэнт Латвіі.

Канкурэнцыя і на зямлі, і ў небе

Першы прыватны аэрадром адкрыўся за трыццаць кіламетраў ад Рыгі — у лукавіне Даўгавы паміж Ікшкіле і Огрэ. Яго ўладальнікам з'яўляецца прадпрымальнік з Амерыкі латышскага паходжання Гунарс Раміньш. Мяркуецца, што на базе гэтага аэрадрома пачне дзейнічаць першая ў Латвіі школа лётчыкаў.

Немцы грошы лічыць умеюць

Нямецкія тэкстыльшчыкі знайшлі для сябе ў Латвіі выгадных партнёраў. На іх думку, у рэспубліцы ёсць на што ставіць. Гэта — вытворчая база, кваліфікаваная рабочая сіла і стабільная палітычная абстаноўка. Да таго ж, пабываўшы ў Рызе, нямецкія прадпрымальнікі высветлілі, што кошт рабочай сілы на тэкстыльных і швейных прадпрыемствах Латвіі ў сярэднім складае адну марку ў гадзіну, тады як у Германіі яна роўная 73 пфенінгам у мінуту.

ЛЕТА—Белінфарм.

Падпольны самагонны апарат дзейнічае

Чатырнаццаць жыхароў горада Мідукур у індыйскім штаце Андхра-Прадэш памерлі пасля сумеснага распіцця нізкаякаснай аракі — мясцовай самагонкі, даволі папулярнай у народзе.

Як паведамляе інфармацыйнае агенцтва ЮНІ, яшчэ 15 пацярпелых апынуліся ў бальніцы.

З нядаўняга часу адміністрацыя Андхра-Прадэш аб'явіла беззаконным выраб і продаж аракі. Ініцыятарамі барацьбы за цвярозасць выступілі жанчыны, якія разгарнулі сапраўдную агітацыйную кампанію. Трэба сказаць, што ўлады доўгі час супраціўляліся ўвядзенню забароны, памятаючы аб тым, што даходы ад продажу ліцэнзій уладальнікам вінных крам складалі значную частку мясцовага бюджэту. Але ў канчатковым выніку пагадзіліся, паколькі актывісткі руху прыгразілі, што на чарговых выбарах будуць галасаваць за апазіцыю.

Цяпер самагоншчыкі пайшлі ў падполле і, не маючы нават мінімальнага кантролю з боку ўрада, сталі гнаць для "прагавітых" зусім ужо ядавіты напой. За апошні час у Андхра-Прадэш зарэгістравана некалькі выпадкаў атручвання спіртным са смяротным вынікам. Што датычыцца інцыдэнта ў Мідукуры, дык там ужо пачата расследаванне. Тры гаспадары вінных крам арыштаваныя, 12 магазінаў апячатаны.

Судовы іск супраць Майкла Джэксана

Арганізатары неадбыўшыхся выступленняў Майкла Джэксана ў Індыі заявілі аб рашэнні звярнуцца з іскам у суд супраць "караля" поп-музыкі і аштрафаваць яго на 100 мільёнаў долараў ЗША.

Як заявіў афіцыйны прадстаўнік мадраскай фірмы "Джы-Ві філмс" Дж.Венкатэшваран, яго хвалююць не прычыны адмены гастроляў, а больш непакояць панесеныя ў выніку фірмай велізарныя фінансавыя страты.

Толькі на рэкламу выступлення М.Джэксана ў Дэлі, паводле яго слоў, зрасходаваны дзесяткі мільёнаў рупій. Для арганізацыі канцэртаў у Індыю запрошаны эксперты і спецыялісты з ЗША і Еўропы. Велізарную цікавасць праявілі да канцэртаў Джэксана і многія індыйскія фірмы. Давядзецца вяртаць ужо прададзеныя амаль 70 тысяч білетаў. Так што ў выніку "капрыза" спевака індыйскім арганізатарам, паводле іх слоў, застаецца толькі пайсці па свеце жабраваць.

Еш, дзетка, будзеш тоўсты, як аўстраліец!

Аўстралійцы сталі больш есці і менш піць.

Статыстыка сведчыць, што спажыванне піва і віна ў гэтай краіне знізілася за апошні год на 4,5 працэнта. У сярэднім дарослы аўстраліец выпівае кожны год 18 літраў віна і 72 літры піва. Зніжаецца таксама попыт на чай, затое аматараў кавы стала больш.

Жыхары Зялёнага кантынента аддаюць перавагу сыру і курынаму мясу, а спажыванне бараніны ўзрасло на цэлых 12 працэнтаў.

У цэлым нацыя становіцца больш цвярозай і разборлівай у ядзе, робіць вывад газета "Канбера таймс", якая апублікавала гэтыя звесткі.

Абакралі грэчаскага салаўя

Вядомы грэчаскі спявак Дэміс Русас стаў ахвярай рабавання. З яго кватэры, размешчанай у адным з самых прэстыжных раёнаў французскай сталіцы, былі выкрадзены каштоўнасці і грошы на агульную суму каля 400 тысяч франкаў.

Дваім добра, а васьмярым — лепей!

Быць ці не быць? Вось такое пытанне стаяла перад 29-гадовай Джын Вінсі з горада Лідс, калі праз шэсць тыдняў сваёй цяжарнасці яна даведалася, што іх будзе шасцёра. Дактары, якія паведамілі ёй гэтую сенсацыйную навіну, спрабавалі аказаць на яе ціск і ўгаварыць пазбавіцца ад некаторай колькасці яшчэ не нарадзіўшыхся малышоў шляхам увядзення яду. Бо ўрад, у выпадку нараджэння дзяцей, выплачвае немалыя сродкі (каля 150 тысяч долараў у год) на аказанне медыцынскай дапамогі і паслуг нованароджаным. Але Джын і Жан не прынялі гэтую прапанову. Якая гарантыя, што не пацярпяць астатнія малышы?

Шчаслівая пара ўзнагароджана. У прызначаны час шляхам кесарава сячэння на свет паявіліся: Рэбека, Грэгары, Каця, Стэфані, Джэсіка і Валерыя.

❑ *Разам дружная сям'я.*

Что нового в мире кино?

Индиана Джонс спасает "Уорнер бразерс"

Летом 1993 года все сотрудники известной кинокомпании "Уорнер бразерс" пребывали в некотором смятении. Еще бы, фильм, на который была сделана основная коммерческая ставка — "Последний герой экрана" со Шварценеггером в главной роли,— почти не принес прибыли.

Перед компанией всерьез встала проблема банкротства. Однако с премьерой фильма режиссера Эндрю Дэвиса "Беглец" плановики "Уорнер бразерс" облегченно вздохнули: помощь подоспела вовремя. За пять недель с начала проката фильм принес 133,7 миллиона долларов, с лихвой окупив постановочные затраты и отодвинув компанию от финансовой пропасти.

Чем же привлек "Беглец" американцев? В немалой степени тем, что главную роль в нем исполнил любимец миллионов Гаррисон Форд, известный всем как отважный археолог Индиана Джонс. На сей раз актер снялся в детективе-триллере. По сюжету главный герой обвинен в убийстве своей жены, которого, конечно же, не совершал, и вынужден скрываться. Снова тема борьбы одиночки против всех. Авторы фильма уверены: и один в поле воин, если правда на его стороне. Что с успехом доказывает Форд, громя "плохих ребят" и добиваясь правды. Режиссер Эндрю Дэвис уверен: фильм будут смотреть только тогда, когда зритель увидит в актере живого человека и будет по-человечески сопереживать ему. Судя по результатам кинопроката, он сумел затронуть нужную струнку в сердцах людей.

Клинт Иствуд с "Оскаром". На линии огня

Имя Иствуда странно созвучно фамилии нынешнего американского президента. Не это ли заставило его сыграть стареющего телохранителя?

Это, конечно, шутка, но вот фильм "На линии огня" режиссера Вольфганга Петерсена имел нешуточный успех. Девять недель со дня премьеры — и "Коламбия пикчерз" положила в свой карман 97,9 миллиона долларов.

Супербоевик рассказывает о нелегких душевных терзаниях агента-телохранителя Фрэнка Хорригана, считающего себя лично виновным в гибели президента Дж.Ф.Кеннеди. И сейчас, много лет спустя, он вступает в смертельное единоборство с маньяком, вознамерившимся убить президента США. В умении обращаться на экране с оружием едва ли у Иствуда найдется соперник — десятки ролей, сыгранных в вестернах, сделали его мастером по этой части. Правда, теперь он сменил ковбойскую шляпу и высокие сапоги на строгий неприметный костюм, а кольт — на мощный "магнум"....

Последний его вестерн, где Иствуд выступал и как режиссер, — "Непрощенный" — принес ему высшую награду Голливуда "Оскар". Это обстоятельство немного смущало Петерсена в начале работы над фильмом — его суперактер сам прекрасно разбирается в режиссерских делах. Но работать с ним оказалось легко, результат — фильм "На линии огня" привлек сотни тысяч зрителей, желающих вместе с опытным волком Фрэнком Хорриганом встать на пути зла. По окончании картины они не жалели, что взяли сторону "Коламбии пикчерз". Как говорится, старый друг — лучше новых двух.

По материалам зарубежной прессы подготовил Андрей АРШАНСКИЙ.

Закон и я

Раздел ведет заведующий юридическим бюро "Народной газеты", кандидат юридических наук Ричард ГАЕВСКИЙ

В редакцию "Народной газеты" от ее постоянных подписчиков и читателей — инвалидов общего заболевания поступило более 60 писем с просьбой ответить на интересующие их вопросы.

"Хотелось бы узнать через вашу газету о действующих нормативных актах, регулирующих социальную защиту инвалидов в Беларуси, и каково их значение?"

З.И.Лихтяева.

г.Ганцевичи.

Уважаемая З.И.Лихтяева, нормативных актов, регулирующих социальную защиту инвалидов, их права и льготы, много. Из-за ограниченности площади, отводимой на газетной полосе для раздела "Закон и я", к сожалению, мы не сможем перечислить все, поэтому назовем лишь основные. К ним относятся: Закон Республики Беларусь "О социальной защите инвалидов в Республике Беларусь" от 11 ноября 1991 г., введен в действие с 01.01.1992 г.; постановление Верховного Совета Республики Беларусь "О введении в действие Закона Республики Беларусь "О социальной защите инвалидов в Республике Беларусь"; Закон Республики Беларусь "О пенсионном обеспечении", принят 17.04.1992 г., введен в действие с 01.01.1993 г.; Закон Республики Беларусь "О подоходном налоге с граждан", принят 22.12.1991 г., с изменениями и дополнениями, внесенными 22.12.1992 г, КЗоТ Республики Беларусь и другие.

Среди всех действующих законов и подзаконных нормативных актов важнейшая роль принадлежит Закону "О социальной защите инвалидов". Значение названного закона состоит в том, что он определяет государственную политику нашей республики в отношении инвалидов и закрепляет их права и льготы, в частности:

— инвалиды имеют право на преимущественное обслуживание в амбулаторно-поликлинических учреждениях и аптеках, а также на первоочередное обеспечение санаторно-курортным лечением в порядке, установленном законодательством;

— инвалиды в случае положительной сдачи вступительных экзаменов, при прочих равных условиях, имеют преимущественное право на зачисление в высшие и средние специальные учебные заведения;

— успевающим инвалидам стационарной формы обучения выплачивается стипендия независимо от получаемой пенсии, пособия;

— государство содействует в трудоустройстве инвалидов;

— в целях реализации творческих и производственных способностей инвалидов и с учетом индивидуальных программ реабилитации им обеспечивается право работать на предприятиях, в учреждениях и организациях с обычными условиями труда, на специализированных предприятиях, в цехах и на участках, применяющих труд инвалидов;

— предоставлено право заниматься предпринимательской деятельностью, не запрещенной законом;

— закон охраняет трудовые права инвалидов, в частности: отказ в заключении трудового договора либо в продвижении по службе, увольнение по инициативе нанимателя, перевод инвалида на другую работу без его согласия по мотивам инвалидности не допускаются, за исключением случаев, когда по заключению МРЭК (медико-реабилитационной экспертной комиссии) состояние его здоровья препятствует выполнению профессиональных обязанностей либо угрожает здоровью и безопасности труда других лиц;

— инвалидам при приеме на работу не устанавливается испытательный срок;

— при расторжении трудового договора по инициативе нанимателя по пункту 1 статьи 33 КЗоТ Республики Беларусь (по сокращению численности или штата работников) инвалиды при равной производительности труда и квалификации имеют преимущественное право оставления на работе;

— условия труда, в том числе оплата труда, режим рабочего времени и времени отдыха, продолжительность ежегодного и дополнительного отпусков, устанавливаются в коллективном или индивидуальном трудовом договоре;

— нанимателю предоставлено право уменьшать инвалидам нормы выработки в зависимости от состояния их здоровья;

— привлечение инвалидов к сверхурочным работам, работе в выходные дни и ночное время допускается только с их согласия и при условии, если такие работы не запрещены им медицинскими рекомендациями;

— инвалидам предоставляется ежегодный отпуск не менее одного календарного месяца;

— для инвалидов 1-й и 2-й групп устанавливается сокращенная продолжительность рабочего времени не более 36 часов в неделю.

"Какой орган занимается трудоустройством инвалидов?" — спрашивает И.И.Буткевич из Березинского района.

Согласно статье 26 Закона "О социальной защите инвалидов в Республике Беларусь", трудоустройством инвалидов занимаются районные органы по трудоустройству.

"Обязательно ли для администрации предприятия направление, выданное органом по трудоустройству о приеме на работу инвалида?"

О.И.Устюжинова.

г.Пинск.

Направление о приеме на работу инвалида, выданное районным органом по трудоустройству на специально созданное или бронируемое рабочее место, обязательно для предприятий, учреждений и организаций независимо от форм собственности и хозяйствования.

"Уважаемая "Народная газета", куда я ни обращалась, нигде не смогла выяснить: имеют ли право инвалиды 2-й группы на льготную установку телефона?"

А.И.Прокопчук.

г.Жодино.

Да, имеют. Частью 2 статьи 39 Закона "О социальной защите инвалидов в Республике Беларусь" предусмотрено, что инвалиды 1-й и 2-й групп имеют право на бесплатную или льготную установку телефонов вне очереди.

"Расскажите, пожалуйста, в вашей газете о порядке предоставления технических средств инвалидам. Этот вопрос интересует многих."

И.Д.Плешенок.

Солигорский район .

Техническое или иное средство предоставляется инвалиду бесплатно или на льготных условиях в соответствии с индивидуальной программой реабилитации.

В случае непредоставления инвалиду технического или других средств, предусмотренных программой реабилитации, ему выплачивается компенсация в порядке, установленном законодательством.

Инвалидам, получившим в соответствии с индивидуальной программой реабилитации транспортные средства бесплатно или на льготных условиях, выплачивается компенсация на техническое обслуживание и ремонт этих средств в порядке, установленном законодательством.

"Дорогая редакция "Народной газеты", обращается к вам инвалид 2-й группы от общего заболевания с просьбой: расскажите, пожалуйста, о праве инвалидов на бесплатный проезд на транспорте."

И.П.Дронов, Дзержинский район;
В.А.Тишкевич, Слуцкий район;
А.В.Руденко, Полоцкий район и другие.

Ранее упомянутый Закон "О социальной защите инвалидов в Республике Беларусь" в статье 42 закрепил следующие нормы:

— инвалиды пользуются в нашей республике правом бесплатного проезда на всех видах городского и пригородного пассажирского транспорта, кроме такси;

— инвалидам предоставляется 50-процентная скидка со стоимости проезда на внутренних линиях воздушного, железнодорожного, речного и автомобильного транспорта с 1 октября по 15 мая и один раз в остальное время года.

Перечисленные льготы распространяются также и на лицо, которое сопровождает инвалида 1-й группы.

"Посоветуйте, куда следует обратиться инвалиду, чтобы узнать о льготах по оплате жилой площади и коммунальных услуг?"

О.И.Завадская, Молодечненский район;
Г.А.Вечкина, г.Жлобин и другие.

Уважаемые О.И.Завадская, Г.А.Вечкина, по интересующему вас вопросу необходимо обратиться в местные Советы народных депутатов по месту жительства. Им предоставлено право принимать решения, направленные на улучшение жизни инвалидов.

Перед событием

К нам едет Занусси,

режиссер, который носит галстуки и не матерится на съемочной площадке

Сергей АРТИМОВИЧ

Когда он начинал свой курс лекций у нас на Московских высших режиссерских курсах, я не понимал ажиотажа, сопровождавшего этот в общем-то заурядный факт. Кто только этих лекций не читал — английские суперпродюсеры. и голливудские мастера сценического дела, я уже не говорю о всем спектре наших режиссеров от Чухрая и Хуциева до Михалкова и Германа. Ну, будет еще один — Занусси. Ладно...

Но почему толпы каких-то людей с диктофонами, почему Голдовская пишет на видео все от первого до последнего слова, почему вдруг не стало хватать стульев, и курсы вынуждены ввести строгий пропускной режим?

Почему он всем так нужен, этот Занусси?

Да, он классный мастер режиссуры — это видно по фильмам. Да, глубокий и парадоксальный драматург — большинство сценариев он пишет для себя сам. Но таких мастеров в мировом кино немало. В чем же секрет притягательности его личности?

Тогда я не мог этого понять, и только общение с Кшиштофом Занусси, которое началось с тех лекций и длится вот уже несколько лет, позволяет попробовать сформулировать ответ.

Первое — он потрясающе образован. Я уже не говорю о знании языков, а он знает их семь, шутит, мгновенно переключаясь с языка на язык. Однажды он одновременно беседовал со своим ассистентом по-польски, с оператором по-английски и со мной по-русски. Зазвонил телефон — и он заговорил по-французски...

Искусствовед В.Михалев считает, что Кшиштоф Занусси — последний, чудом сохранившийся человек эпохи Возрождения.

В юности он, посещая институт искусства Польской АН, параллельно закончил Варшавский университет, получив модную тогда профессию — физик. Однако, как герой своего будущего фильма "Иллюминация", он, еще не став работать по специальности, поступил на философский факультет Ягеллонского университета в Кракове и одновременно на режиссерское отделение Лодзинской киношколы.

Каждую ночь он ехал поездом из Кракова в Лодзь, назавтра — обратно. В дороге работал над переводами — студенческий приработок. И так — несколько лет.

Второе — он крупнейший, признанный всем миром кинорежиссер.

Свои первые короткометражки начал снимать в 19 лет, первые призы международных фестивалей в Венеции и Мангейме получил в 28 лет. Сейчас он лауреат и призер фестивалей в Канне, Западном Берлине, Москве, Локарно, Чикаго, Мардель-Плата, Вальядолиде, Сан-Ремо, Коломбо, Гданьске, Панаме и многих других помельче.

Кшиштоф Занусси — президент Европейской ассоциации кинорежиссеров, член Европейского совета по культуре, художественный руководитель крупнейшего польского кинообъединения "Тор".

Кроме кино он много работает на ТВ в разных странах, ставит драматические и оперные спектакли, пишет пьесы, читает курсы в разных киношколах мира. Полагая, что государственные средства надо беречь, он старается снимать на деньги продюсеров ФРГ, США, Франции, Канады, Италии, Англии и т.д.

Занусси любит приводить слова Вайды о том, что режиссер должен сочетать в себе качества поэта и капрала. Какой он поэт, можно судить, посмотрев его фильмы. А какой из него капрал, я увидел на съемках его последнего фильма "Прикосновение".

Главную роль играл Макс фон Зюдов, шведская и голливудская звезда, любимый актер Бергмана. Две другие главные роли сыграли кинозвезды из Канады и Англии, оператором был американец, супертехником — голландец и т.д. Вся интернациональная съемочная группа работала профессионально, легко и раскованно, казалось, и режиссер им не нужен. Но стоило мастеру повести бровью — и все кидались выполнять любую его команду. Никому и в голову не приходило усомниться в ее целесообразности.

А он, маэстро Занусси, всегда элегантный и добродушный, и со стороны далеко не сразу чувствуешь его стальную режиссерскую властность.

И третье — может быть, главное.

С одной стороны, он — удачливый западный режиссер, профессионал, чувствующий себя в большом кинобизнесе, как рыба в воде. С другой — поляк, человек, в чем-то очень близкий нам по менталитету, свободный, сильный, умный и доброжелательный, отлично знающий все проблемы нашего прошлого и настоящего и искренне пытающийся помочь нам найти правильные ориентиры в нынешней жизни и работе.

Потому и были так интересны для многих его лекции на Высших режиссерских курсах, которые сейчас начал публиковать журнал "Искусство кино", увы, уже недоступный в нашей суверенной державе.

Но зато нам доступен сам Кшиштоф Занусси, который приезжает по приглашению Минского государственного лингвистического университета. До этого года он говорил, что Минск — единственная европейская столица, где он не бывал. Сейчас, стало быть, этот пробел будет восполнен.

В кинотеатрах Минска пройдут его фильмы последних лет, состоятся встречи с режиссерами. Стоимость абонемента на все фильмы ретроспективы — меньше стоимости бутылки водки.

Так что — спешите видеть! Ведь художники такого класса в нашу Беларусь до сих пор не приезжали.

От редакции. *Ретроспектива фильмов К.Занусси пройдет в кинотеатре "Центральный" с 6 по 12 декабря с.г. Билеты продаются в кассах кинотеатра.*

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Праграма тэлеперадач

Пятніца, 3 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Раніца рэспублікі.
8.10 Пад купалам Сусвету.
8.25 Спявае Ларыса Доліна.
9.00 Гісторыя. II клас.
9.30 "Салодкі ручай".
9.55 "Ты помніш нашы сустрэчы". Фільм-канцэрт.
10.20 "Структура моманту". Маст. фільм.
12.30 Дзяржаўны канцэртны аркестр запрашае...
13.15 Пазіцыя ўрада.
13.30 Навіны (з сурдаперакладам).
13.40 "Да расследавання прыступіць". Маст. фільм.
16.10 ПІК.
17.00 Да Дня інвалідаў. "А ў гуках — колер і святло".
18.20 Анонс "Тэлескрыны".
18.25 Навіны Бі-бі-сі.
19.00 Абласныя навіны (Магілёў).
19.10 Гаспадар. Сённяшнія клопаты сяла.
19.50 "Гонкі для Беларусі". Перадача 2-я.
20.30 Кантакт.
20.35 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.35 Пад купалам Сусвету.
21.45 На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — НІКа; "Шапка". Маст. фільм; "Штовечар — анекдот..."

Канал "Астанкіна"

5.00 Навіны.
5.20 Ранішняя гімнастыка.
5.30 Раніца.
6.45 Гадзіна выбаршчыка.
7.45 Фірма гарантуе.
8.00 Навіны.
8.20 "Пеха". Мультфільм.
8.30 У гасцях у казкі. "Зорны хлопчык".
10.00 Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
10.50 Прэс-экспрэс.
11.00—11.20 Навіны (з сурдаперакладам).
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.25 Брыдж.
14.50 Бізнес-клас.
15.10 У гасцях у казкі. "Зорны хлопчык".
16.40 Музограф.
17.00 Навіны.
17.20 Рэха расійскага выбару.
17.40 Надвор'е.
17.45 Чалавек і закон.
18.15 Вагон-03.
18.45 Гадзіна выбаршчыка.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Навіны.
20.45 Маст. фільм "Твін Пікс".
21.40 Поле цудаў.
22.40 Чалавек тыдня.
23.00 Навіны.
23.25 Музагляд.
0.10 Палітбюро.
0.50 Аўташоу.
1.20 "Пляцоўка агляду". Т. Аўсіенка.
2.25 Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

6.00 Расія. Федэральны сход.
7.00 Весткі.
7.20 Патрабуюцца...
7.30 Час дзелавых людзей.
8.00 Паехалі.
8.10 "Месца сустрэчы — Санкт-Пецярбург".
9.05 Паралелі.
9.20 Зваротны адрас.
9.50 "Настальжы".
10.20 Наша справа.
10.50 "Санта-Барбара".
11.40 У свеце жывёл.
12.40 Сялянскае пытанне.
13.00 Весткі.
13.25 М. Булгакаў. "Ракавыя яйкі".
15.05 "Не хлебам адзіным..."
15.30 Там-там навіны.
15.55 Мульці-пульці.
16.10 На шляху да рынку.
16.40 Кіно ў снежні.
16.55 "Чорная страла". Маст. фільм. 2-я серыя.
17.45 Расія. Федэральны сход.
18.45 Свята кожны дзень.
19.00 Весткі.
19.25 Тэлемарафон "Надзея", прысвечаны Усерасійскай дэкадзе інвалідаў.
21.30 Мультфільмы для дарослых. "Дзірка", "Два на адзін", "Рэкет".
22.00 Весткі.
22.20 Аўтаімгненне.
22.25 Зоркі гавораць.
22.30 Спартыўная карусель.
22.35 Перадвыбарны марафон.
23.10 "Кінограф".
0.05 "Містэр Ікс". Маст. фільм.

Санкт-Пецярбург

8.10 "На парозе ночы". Маст. фільм.
9.00 Рэформа і ўлада.
9.40 Дзецям пра звярынят.
10.00 Музыка — дзецям.
10.30 Крутая дапамога.
11.00 Гістарычны альманах.
11.45, 14.25, 18.05, 0.40 Музычны момант.
11.50 "Фантазіі Фарацьева". Маст. фільм.
14.30 Інфарм-ТБ.
14.40 "Фініст — Ясны Сокал". Маст. фільм.
15.55 Дзіцячая энцыклапедыя.
16.55 Барометр.
17.10 Абмяркоўваем праект Канстытуцыі Расіі.
17.25 Дазвольце далажыць.
17.35 Эканоміка Расіі.
18.10 Вялікі фестываль.
18.30 Інфарм-ТБ.
18.55 Выбары.
20.00 Сёння.
20.40 Тэлемагазін.
20.45 Выбары.
22.45 Інфарм-ТБ.
23.05 "Змеялоў". Маст. фільм.

Субота, 4 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Раніца рэспублікі.
8.10 Пад купалам Сусвету.
8.25 "Шапка". Маст. фільм.
10.00 "Акцэнт". Мастацкая праграма.
11.00 Тыдзень планеты.
11.15 "Нямеччына вачамі беларуса". Частка 1-я. "На мове пакаяння і сяброўства".
13.05 Урокі здароўя (паўтор).
13.20 Беларускаму інстытуту інжынераў чыгуначнага транспарту — 40 гадоў.
14.20 Дзівосны свет.
15.00 Мультфільм.
15.30 "На крылах кажана". Пазнавальна-забаўляльная гульня для старшакласнікаў.
16.40 Працістаянне. Маральна-прававая праграма.
17.15 "Нова і К"-топ-10.
18.15 "Маветон".
18.55 Студыя "Сэнс" у Акцябрскім раёне.
19.45 "Гонкі для Беларусі". Перадача 3-я.
20.30 Кантакт.
20.35 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.35 Пад купалам Сусвету.
21.50 "Мадам Батыст". Маст. фільм (Францыя).
23.30 "Каскад".
23.45 НІКа.
24.00 Відзьма-нявідзьма.
1.00 "Штовечар — анекдот..."

Канал "Астанкіна"

6.00 Навіны.
6.25 Ранішняя гімнастыка.
6.35 Прэс-экспрэс.
6.45 Суботняя раніца дзелавога чалавека.
7.30 Азартныя гульні.
8.00 "Покліч джунгляў".
8.30 Тэлерадыёкампанія "Мір".
9.55 Авіякасмічны салон.
10.10 "Добры лес". Мультфільм.
10.25 Зямля людзей.
10.55 "Служэнне муз не церпіць мітусні".
11.25 "Таджыкістан". Дак. фільм.
12.15 Смак.
12.30 Медыцына для цябе.
13.05 Прадзюсер.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.25 "Пэпі Доўгаяпанчоха". Маст. фільм.
14.50 Грошы і палітыка.
15.20 Конны спорт. Прызы Брыдэр Скраўн. Перадача з ЗША.
16.00 Чырвоны квадрат.
16.40 У свеце жывёл.
17.20 Праменад у Марыінскім.
18.15 Оба-на.
18.45 "Разумнік". Маст. фільм. 3-я серыя.
19.40 Добрай ночы, малышы!
20.00 Навіны.
20.45 "Гандляры марай". Маст. фільм. 2-я серыя.
21.35 Што? Дзе? Калі?
22.40 Студыя "Рэзананс" прадстаўляе.
23.00 Навіны.
23.20 Надвор'е.
23.25 37-ы Міжнародны кінафестываль у Лондане.
0.10 "Дэкалог-IX". Маст. фільм.

Канал "Расія"

7.00 Весткі.
7.25 "Глыток свабоды". Дак. фільм.
7.50 Мульці-пульці.
8.00 Формула-730.
8.30 Наш сад.
9.00 Студыя "Рост".
9.30 Пілігрым.
10.15 Як жыць будзем?
11.00 "І жыццё, і слёзы, і любоў..." Маст. фільм.
12.40 Сялянскае пытанне.
13.00 Весткі.
13.20 Сігнальны экземпляр.
13.30 Канцэрт М. Распуцінай.
14.00 Ізабэль. Забаўляльная віктарына.
14.45 Не быць дыназаўрам.
15.05 Фальклор.
15.35 Залатая шпора.
16.05 Футбол без граніц.
17.00 Фільм-прэм'ер.
17.15 Яўген Колабаў і "Новая опера".
18.15 Вуснамі дзіцяці.
18.45 Свята кожны дзень.
19.00 Весткі.
19.25 "Споведзь Фелікса Крула". Маст. фільм. 2-я серыя.
20.30 Маскі-шоу.
21.00 Зусім сакрэтна.
22.00 Весткі.
22.20 Аўтаімгненне.
22.25 Зоркі гавораць.
22.30 Спартыўная карусель.
22.35 "Асарці".
23.35 "Радня". Маст. фільм.

Санкт-Пецярбург

11.50 "Белы Ікол". Маст. фільм.
13.20 "Прызба". Праграма для пажылых.
13.50 Сёння і штодзень.
14.10 Рознакаляровы сабака.
14.25 "Хранограф". Літаратурна-мастацкая праграма.
15.15 Каляндар. Снежань.
16.00 Валейбол. "Аўтамабіліст" — "Ханкбанк" (Турцыя).
18.00 Тэлетэкст.
18.10 Вялікі фестываль.
18.30 Інфарм-ТБ.
18.55 Камертон.
19.40 Экспрэс-кіно.
20.00 Надоечы.
20.40 "На парозе ночы". Маст. фільм.
21.40 Тэлекур'ер.
22.00 "На парозе ночы". Маст. фільм.

Надвор'е

Сёння днём па Віцебскай, Гродзенскай, Мінскай і Брэсцкай абласцях чакаецца невялікі снег, слабая мяцеліца і галалёд. Тэмпература паветра ў Магілёве, Віцебску, Гомелі — 4—6, Мінску — 2—4, Брэсце, Гродне — 1—3 градусы марозу.

У наступныя двое сутак часам невялікі снег, слабая мяцеліца, галалёд. Тэмпература паветра ноччу — 3—8, днём — ад 4 градусаў марозу да 1 градуса цяпла, 4 снежня на паўднёвым усходзе рэспублікі ноччу — 8—13, днём — 1—6 градусаў марозу.

Астранамічны каляндар— 3.12.

Узыход і заход сонца: Мінск — 8.07, 15.52; Віцебск — 8.04, 15.35; Магілёў — 7.56, 19.41; Гомель — 7.46, 15.46; Гродна — 8.21, 16.08; Брэсце — 8.14, 16.17.

Даўжыня дня ў Мінску — 7 гадзін 45 мінут.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Рэкламнае бюро — тэл./факс — (0172) 68-25-29, 68-26-24.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: прыёмная галоўнага рэдактара — 68-28-70; намеснікі галоўнага рэдактара — 68-28-79, 68-28-75; юрыдычнае бюро — 68-25-98; стыльрэдактар — 68-26-03; мастак — 68-26-36; бухгалтэрыя — 68-28-88, 32-01-51; галоўны бухгалтар — 68-25-74; бізнес-бюро —68-26-87.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі — 68-26-82; тэрытарыяльных улад — 68-28-63; аграрнай палітыкі — 68-25-56; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 68-25-97; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 68-26-56; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 68-25-98; аналізу пошты — 68-25-59; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і актуальных праблем — 68-25-97; культуры і нацыянальнага адраджэння — 68-25-96; маралі і права — 68-25-07, 68-26-76, 68-26-57; сацыяльнай абароны асобы — 68-26-89; адміністрацыйных органаў — 68-28-78; аператыўных падзей, фізкультуры і спорту — 68-25-96; палітычны каментатар — 68-26-74, 68-26-77.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце —5-73-19; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44.

Адрас рэдакцыі: 220013, Мінск, вул.Б.Хмяльніцкага, 10а.

Індэкс 63868

Заснавальнік — Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь.
Адрас: Мінск, вул. К.Маркса, 38.
Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.
Падпісана ў друк у 19.10.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва"Беларускі Дом друку". Адрас: Мінск, праспект Ф.Скарыны, 77.
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ